

Salvátor stále na rozcestí

V posledních týdnech a měsících většina z nás registrovala vývoj jednání mezi městem Valašské Meziříčí a ZŠ Salvátor o dalším rozvoji školy včetně možného přesídlení do uvolněných prostor na ZŠ Zd. Fibicha. Řada informací byla již také publikována v regionálním tisku. Zrekapitulujme si podstatné body.

1. V průběhu roku 2004 zastupitelstvo města rozhodlo na základě doporučení komise o zrušení ZŠ Zd. Fibicha k 30. 6. 2005, že by uvolněná budova měla dále sloužit pro školské účely nebo práci s mládeží. Salvátor do těchto jednání záměrně nevstupoval, aby se veřejné mínění neobrátilo proti němu. Reálně se předpokládalo, že by pak rodiče a učitelé tvrdili, že se škola musela zavřít, aby se tam mohl přestěhovat Salvátor.

2. Na podzim roku 2004, kdy město nemělo jasnou představu o dalším využití budovy vedení školy Salvátor po projednání s Arcibiskupstvím olomouckým vstoupilo do jednání s městem a oficiálně požádalo o pronájem. ZŠ Zd. Fibicha je příliš velká škola (kapacita cca 460 žáků). Škola má ale dva samostatné pavilony (U1 a U 2), dále tělocvičnu a jídelnu. Pro cílovou koncepci rodinné školy byla stanovena celková velikost školy 250 žáků. Pro potřeby takové školy prostorově dostačoval pavilon U2. Proto požadavek zněl pouze na pronájem pavilonu U2 a tělocvičny.

dokončení na straně 3

Pohlédnutí za kampaní Domácí násilí – věc veřejná

Dne 24. 5. se konal v Olomouci kněžský den. Po mši svaté v 9⁰⁰, v rámci semináře pro duchovní, následovaly tři přednášky zaměřené k tématu domácího násilí. Mohl jsem se sice zúčastnit pouze první z nich, nicméně tato přednáška na mě zapůsobila hlubokým dojmem. Už proto, že téma domácího násilí je v dnešní, moderní společnosti stále tabuizováno. Přednášející byla paní Naděžda Gilarová, vedoucí Azylového domu pro matky s dětmi ve Valašském Meziříčí. Nejprve zazněl krátký příběh jedné maminky, otřesné svědectví o tom, co se stalo v jedné, navenek spořádané rodině. Myslím, že nás to všechny zvedalo ze židlí. Potom byl nám přítomným (mohlo tam být asi 50 kněží) rozdán anonymní dotazník. Otázky směřovaly k tomu, jak tuto problematiku vnímáme, popřípadě jak bychom si s ní poradili. Nejvíce jsem uvažoval nad poslední otázkou, která zasazovala téma domácího násilí do křesťanského prostředí a týkala se přítomnosti násilí ve věřících rodinách. Dále se zběžně pojednávalo o formách domácího násilí a o možnostech obrany. Překvapilo mě, že existuje novela zákona (u nás snad bude schválena v brzké době), která umožňuje dokonce i vystěhování útočnicka z bytu, byť by to byl jeho vlastní byt. V každém případě jsem vděčný za všechny podněty, které se k nám kněžím touto cestou dostaly. Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří poskytují obětem domácího násilí pomoc, a zároveň vyjádřit naději, že ani my jako Kristovi vyslanci nebudeme k otázce domácího násilí lhostejní. Křesťanské manželství je sice podle učení římskokatolické církve nerozlučitelné, to ovšem zdaleka neznamená, že je v něm vše dovoleno. Vždyť i nerozlučitelnost křesťanského manželství je pouze jedním z důsledků toho, že všichni lidé mají stejnou důstojnost.

P. František Urban

Násilí ukryté v rodině

„Pracuji v občanském sdružení ROSA, které se snaží poskytovat všestrannou pomoc obětem domácího násilí“. Těmito slovy zahájila dne 2. června 2005 svou přednášku pro veřejnost PhDr. Branislava Vargová, žena, která se angažuje ve prospěch lidí (zejména žen), poznamenaných ve svém životě osobní bolestnou zkušeností s domácím násilím. Přednáška se tak v našem městě stala součástí vrcholící kampaně boje proti tomuto všeobecně rozšířenému zlu.

Má-li se nějaký problém vůbec začít řešit, je nutno jej nejdříve jasně a věcně pojmenovat: v případě domácího násilí jde o celý soubor násilného chování a projevů vůči nejbližšímu rodinnému příslušníkovi – nejčastěji vůči partnerovi. Až v 98 % všech případů (zjištěných či oznámených) se oběťmi domácího násilí stávají ženy.

Hlavní rozdíl mezi domácím násilím a partnerským konfliktem v manželství spočívá v tom, že v konfliktu jde o střet dvou rovnoprávných stran (názorů, požadavků apod.), tedy partnerů, kteří jsou vůči sobě v rovnocenném postavení, a hledají z konfliktu nějaké východisko – zatímco pro domácí násilí je typická totální převaha jednoho nad druhým, která po opakovaném a stupňovaném násilném jednání vyústí až v ochromující strach a bezmocnost oběti, která nenachází cestu ven z tohoto bludiště. Násilí je zde přítomno zastoupeno všemi možnými formami – od psychického (hrubé urážky, ponižování, izolace, bezmezná kontrola všeho, co se týká partnera), přes fyzické útoky, úplnou ekonomickou závislost, sexuální násilí – a jaké další formy si jen lze představit.

dokončení na následující straně

Ustavující schůze pastorační rady farnosti Valašské Meziříčí

Dne 8. června proběhla ustavující schůze pastorační rady, které byli přítomni: P. Pavel Stefan, Jaromír Mikušek, Richard Lev, Ladislav Denk, Hynek Vančura, Václav Dřímál, Zdislava Odstrčilová, Eliška Štefková, Sylvie Tábořská, Naděžda Gilarová, Marie Štěpančíková, Vít Žilinský, Evžen Hlavica, Bohumír Kratochvíl, Jiří Mohelník, Miloš Skýpala, Petr Válek a Václav Chládek.

• V úvodu P. Pavel Stefan přivítal všechny přítomné a provedl jejich stručné představení. Oproti výsledkům voleb do PR, jak byly publikovány v časopise Život farností, došlo k doplnění členky Hnutí modlitby matek jako zástupce v radě – paní Marie Štěpančíkové. Poté byli přítomní seznámeni se stanovami pastoračních rad farností, které jsou vydány jako závazné směrnice Arcibiskupství olomouckého.

Rada se dohodla na termínu složení slavnostního slibu jednotlivých členů, který proběhne dne 10. července 2005 na konci mše svaté v 8 hodin.

• Poté byla provedena tajná volba členů výboru PR: jako místopředseda byl zvolen nejvyšším počtem hlasů přítomných Jaromír Mikušek, jako sekretář Václav Dřímál, jako členové Ladislav Denk a Petr Válek. Tento výbor v čele s předsedou P. Pavlem Stefanem se bude scházet pravidelně jedenkrát za měsíc. Nejbližší setkání bylo stanoveno na den 4. 7. 2005.

• Dále byla provedena tajná volba zástupce ekonomické rady; byl jím zvolen Ladislav Denk. Jako další členové pro práci v této radě byli předsedou PR jmenováni pan Miloš Skýpala a na základě předběžného návrhu dosavadní účetní paní Marie Masaříková.

• V navazující diskusi vyjádřili jednotliví členové svou ochotu a odhodlání být skutečným poradním a pomocným orgánem duchovního správce v jeho pastorační činnosti. Jako cestu k naplnění tohoto závazku spatřují členové rady v sestavení nějakého dokumentu, např. pastoračního plánu, který bude zahrnovat všechny hlavní cíle, jejich priority a návaznosti včetně prostředků potřebných k jejich realizaci.

Následující schůze pastorační rady byla stanovena na den 5. září 2005.

zapsal Václav Dřímál

Násilí ukryté v rodině dokončení

Oběť je zpočátku vystavena soustavně ponižující kontrole ze strany partnera, stále více omezujícím zákazům nejrůznější povahy a postupující izolaci. V této fázi narůstající tenze (napětí) se vyskytuje ponejvíce verbální agrese, přičemž oběť hledá nejrůznější cesty a způsoby, jak se vyhnout hrozící explozi násilí. K fyzické agresi však dříve či později dochází (druhá fáze) – i bez zjevné příčiny či zavinění. Po ní následuje (jako třetí fáze) zpravidla možné dvojí vyústění: buďto se agresor částečně „vzpamatuje“, omlouvá se za své chování, slibuje nápravu – nebo se pokouší o „vysvětlování“, tj. vlastní ospravedlnění a obvinění oběti, že si svým jednáním jeho násilí jako trest přivodila sama a vlastně si je tedy zaslouží.

Celý tento cyklus zahrnující všechny fáze se opakuje dokola s většími či menšími obměnami – a může tak trvat po dlouhé měsíce, léta, ba i desetiletí – pokud nedojde k nějakému zvratu, někdy třeba až k úplné fyzické likvidaci oběti... Oběť se může i pokusit vymanit se z tohoto stavu, vzepít se – avšak záhy se objevují obtížně překonatelné překážky, které stojí v cestě k nápravě:

- je vystavena trvalému deptání a vyhrůžkám, co všechno jí postihne, když se pokusí o odchod či útek;
- kromě vlastních dětí (!), které však chce z pochopitelných důvodů chránit, nemá téměř nikdy žádné důvěryhodné svědky ani jiné důkazy o tom, jak se k ní její násilnický partner chová – čeho je vůbec schopen;
- musí se vyrovnat s tuhým předsudkem – zásadou „doma uvařené kaše“, která přece v žádném případě nedovoluje „praní špinavého prádla“ rodiny před širším příbuzenstvem či dokonce veřejností;
- i když se přece jen podaří prorazit silnou izolaci takové oběti, jejím únikem z prostředí násilnosti spirála násilí nekončí,

jen se mění její intenzita a formy, například vleklé soudní spory, ekonomické a citové vydírání, využití dětí k nátlaku na návrat apod.

Dlouhodobé utrpení ponižované a týrané osoby v rodině se navíc otiskuje nesmazatelným způsobem do dětských duší, takže malé děti jednak vyrůstají v ovzduší silné destrukce hodnot (chování rodičů je naprosto nečitelné – když otec matku tzv. „trestá“ a ona se to snaží zamaskovat) a děti v pozdějším věku mají nevědomě tendenci ztotožňovat se buď s profilem násilníka – nebo jeho oběti. Toto je bohužel nejčastěji se vyskytující příčina (rizikový faktor), proč vůbec domácí násilí vzniká – potenciální násilník si tento vzorec chování již přináší do dalšího partnerského vztahu, pokud byl v předchozí době jeho dlouhodobým svědkem/účastníkem.

Jak zamezit dalšímu šíření tohoto zla?

- Přestože je to kvůli již zmíněné izolaci (a také sebeobviňování) oběti obtížné, je zapotřebí odhodlat se o tom mluvit!
- Svěřit se s problémem je možno každé blízké a důvěryhodné osobě a s její pomocí vyhledat odbornou pomoc, což je velmi potřebné, může tu přece jít i o bezprostřední ohrožení života.
- Pokud dochází k fyzickému napadení se zdravotními následky (zranění), je nezbytná návštěva lékaře a vystavení lékařské zprávy, případně zajištění dalších důkazů.
- Terapeutické (i další návazné právní, sociální apod.) poradenství poskytuje již výše uvedené sdružení ROSA v Praze: S.O.S. telefon na č. 602 246 102; e-mail: rosa@telecom.cz, webové stránky www.rosa-os.cz nebo www.stopnasili.cz.
- v našem městě je takovým kontaktním místem s možnostmi konkrétní pomoci Azylový dům Charity VM, tel. 571 616 657, e-mail: azyldum.valmez@caritas.cz.

Václav Dřímál

Salvátor stále na rozcestí dokončení

3. Město odmítlo uvažovat o pronájmu pouze jednoho pavilonu a požadovalo, ať zpracujeme koncepci na využití celé budovy, to znamená včetně pavilonu U1. Rada školy postupně projednala tři varianty využití pavilonu U1. První varianta byla Základní umělecká škola (výtvarné a taneční obory). Tuto variantu ale odmítlo vedení ZUŠ a také Zlínský kraj. Druhou variantou bylo vybudování Centra integrované péče (Charita + Centrum pro zdravotně postiženou mládež). Třetí variantou byl pak DDM, neboť město začalo uvažovat o jeho přemístění z objektu kasáren se záměrem uvolněnou budovu v kasárnách odprodat.

4. Rodiče dětí na plenární schůzi ZŠ Salvátor a také Rada školy jednomyslně podpořili koncepci přemístění školy tak, aby mohly být vytvořeny srovnatelné podmínky s ostatními školami a byl umožněn další rozvoj – zejména další volnočasové aktivity – a mohlo dojít k těsnějšímu propojení na farnost (ministranti, skauti atd.).

5. Město si dalo zpracovat studii na přesídlení DDM do ZŠ Zd. Fibicha. Z této studie vyšel finanční požadavek na investice ve výši 1,4 mil. Kč a dále trvalé zvýšení provozních nákladů DDM v rozpětí jeden až dva miliony Kč ročně.

6. Rozhodující zasedání Zastupitelstva se uskutečnilo 27. 5. 2005. Jednání bylo velmi bouřlivé, neboť se konkrétně ukázalo, jakou zášť a spousty předsudků má řada občanů proti církevní škole. Předloženy byly celkem všechny tři varianty.

- Samostatné přemístění DDM z kasáren se záměrem postupně naplnit oba pavilony.

- Pronájem pro Salvátor a Centrum integrované péče.

- Kombinovaná varianta. Pavilon U1 pro DDM a pavilon U2 pro Salvátor. Tělocvičnu a venkovní hřiště pro společné využití.

7. Zastupitelstvo nakonec rozhodlo, že dá přednost řešení městské organizace a oba pavilony dostane DDM. Z finančního pohledu je to pro město to nejdražší řešení. Finančně jednoznačně nejvýhodnější řešení by bylo ponechat DDM v kasárnách. V případě nutnosti stěhování z kasáren pak společné využití DDM a Salvátoru (rozdělení celkových provozních nákladů mezi oba subjekty). Finanční hledisko však ustoupilo do pozadí a zastupitelé dali přednost ponechání prostorové rezervy pro další rozvoj DDM.

8. ZŠ Salvátor ale nakonec neodešla s prázdnou. Zastupitelé uznali, že nemohou na jedné straně ponechat nenaplněné městské základní školy a krýt jejich ztrátu částkou 18 mil. Kč ročně z rozpočtu města, a na druhé straně tlumit rozvíjející se Salvátor, kterému nepřispívá město ani korunou ročně. Město proto ve stejném usnesení přijalo závazek, že poskytne ZŠ Salvátor do dvou let – to je do 1. 9. 2007 odpovídající prostory s potřebným zázemím, jaké mají ostatní městské školy.

9. Zastupitelé schválili tento záměr jako další krok při optimalizaci základního školství ve VM. S rychle klesajícím počtem dětí je již dnes možné zavřít nebo sloučit některou další školu. Zda to bude samostatný pavilon nebo celá škola to je otázka pro školskou komisi, která bude muset v průběhu příštího školního roku navrhnout optimální řešení.

10. Rozpoutaná veřejná diskuse přispěla určitě k objasnění řady otazníků, které občané města, a zejména rodičovská veřejnost přijímají pozitivně. Řada z nich si uvědomuje, že Salvátor si vybuďoval za 10 let své existence nezastupitelné místo. Tím, že neusiluje stát se největší školou, ale udržet si onen nezbytný rodinný charakter, začíná přitahovat i lidi nevěřící. Je pravda, že doposud nebyla škola vůči veřejnosti naplno informačně otevřená, a proto nebyla ani vnímána jako konkurent pro městské školy. To se však vzhledem k nižšímu počtu žáků výrazně mění.

11. K dalšímu zlepšení podmínek již od září přispěje mimo jiné i možnost využívání tělocvičny na ZŠ Zd. Fibicha. Na Radě školy dne 15. 6. byly podány další informace o doplnění pedagogického sboru v návaznosti na odchod pana ředitele Mgr. Pánka do důchodu a mateřské dovolené v pedagogickém sboru. Tyto informace budou předány později samostatně.

Věřím, že ono pomyslné rozcestí, na kterém dnes Salvátor stojí je pro školu onou „správnou volbou“, a že budoucnost školy je částečně i v našich rukou. Každý z nás má možnost se zapojit do života školy a aktivně smysluplně přispět pro vzdělání a osobní rozvoj našich dětí. Mnohdy stačí jen nevěřícím sousedům vysvětlit, proč jsme rádi, že tu Salvátor je, a možnost volby zvyšuje obecnou nabídku v profilaci jednotlivých škol. Všichni se nemusí ztotožnit s koncepcí a posláním církevní školy, ale právě možnost svobodné volby přispívá rodičům k širšímu výběru při volbě nejvýhodnější školy pro jejich děti.

Za Radu školy Ladislav Haiker

Farní charita informuje

Charitní šatník přemístěn

S platností od června 2005 je Charitní šatník přemístěn z areálu kasáren do areálu Českých drah (DEPO kolejových vozidel). Tato změna byla nutností z nedostatku prostor.

Šatník najdete mezi Mlékárny a domkem u železničního přejezdu u Hranické ulice. Prochází se červenou branou z vlnitého plechu, zde je také umístěn zvonek.

Pokud budete potřebovat jakékoli informace, rádi vám je podají pracovníci šatníku, tel. 608 480 146 či 571 620 997.

Do budoucna budou zveřejněny podrobnější údaje na nástěnce v kostele i na propagačních materiálech.

Charitní krámek stáhnul rolety

Charitní krámek ve Stříbrné ulici ve Valašském Meziříčí v minulých dnech ukončil činnost. Prodejna, v níž Farní charita nabízela rukodělné výrobky zdravotně postižených lidí z chráněných dílen a přivydělávala si tak na své aktivity, působila ve zdejších pronajatých prostorách necelé dva roky.

„Poslední rok jsme tamní prostory využívali spíše jako kanceláře pro osobní asistenci zdravotně postiženým lidem. Prodej se stal jen doplňkovou činností,“ připustila Zdislava Odstrčilová, která napříště zamýšlí nabízet rukodělné výrobky na jarmarcích nebo přímo v chráněných dílnách.

Centrum osobní asistence bylo dočasně přemístěno do sídla Farní charity v bývalých kasárnách.

Machalská

Mariánské informace

V sobotu 2. července pojedou autobusy do Koclířova na slavnou 1. mariánskou sobotu a oslavu kněžských jubilejí P. Petra a Pavla Dokládala. Odjezd autobusů v 7³⁰ od autobusového nádraží, návrat okolo 20⁰⁰. Přijímám jen písemné přihlášky, kde je třeba uvést jméno a případný telefonní kontakt.

Jsou ještě volná místa na pouť Fatimského apoštolátu do Medžugorje ve dnech 12.–18. 9. 2005.

Václav Chládek

Svatost manželství přijali

Valašské Meziříčí

Václav Zahradníček Marcela Bučková
Wolkerova 677/3, Kopřivnice Petřkovice 48, Starý Jičín

Ondřej Fojtík Eva Vozáková
Havlíčková 791 Husova 1129

Křest přijali

Valašské Meziříčí

Jan Chudý Monika Kolečková
Rozálie Tománková Adéla Tereza Komendová
Maxim Benedikt Bořuta Nela Kateřina Lišková
Kristýna Faustyna Palátová Kristýna Janošová
Radovan Mikuláš Lev Kamila Magdalena Ezechylová
Zuzana Marie Valentová

Na konec své pozemské cesty došli

Branky

Alois Vala *23. 11. 42 +6. 6. 05 Police 170
Josef Hlavica *23. 2. 26 +3. 6. 05 Vsetín, Družby 1431
Emilie Hrbáčková *13. 10. 24 +13. 6. 05 Branky 62

Choryně

Emilie Slováková *30. 7. 43 +28. 5. 05 Choryně 84
Sestra Christofora Helena Dioková *9. 8. 25 +30. 5. 05 kl. Kroměříž

Valašské Meziříčí

Josef Vlček *5. 8. 40 +27. 5. 05 Veselá 59
Karel Koudela *30. 10. 23 +30. 5. 05 Lhotka nad Bečvou 49
Anežka Málková *2. 9. 21 +29. 5. 05 Poličná 290
Vlastislava Hanáková *24. 2. 23 +31. 5. 05 Havlíčkova 862
Irena Maturová *21. 6. 18 +1. 6. 05 Růžová 158
Jiřina Kneblová *28. 1. 30 +2. 6. 05 Nádražní 306
Milada Dušíková *21. 10. 21 +9. 6. 05 Čapkova 707
Jaroslava Bartošková *12. 12. 32 +14. 6. 05 Podlesí 146

Pozvání na Modlitební festival mládeže

I letos se mládežníci (nejen) z naší farnosti chystají vypravit na Mezinárodní modlitební festival mládeže do Medžugorje, který proběhne v termínu od 29. července do 7. srpna. Na tomto každoročním prázdninovém setkání se schází mladí z celého světa, aby skrze modlitbu a bohatý doprovodný program zakusili atmosféru pokoje a radosti, jimiž je toto místo prodchnuto.

Pokud by ses i Ty chtěl(a) zúčastnit s námi tohoto, letos již šestnáctého setkání, či se dovědět bližší informace, kontaktuj nás co nejdříve, nejpozději však do 10. července na některé z níže uvedených telefonních čísel. Více informací se rovněž můžeš dozvědět na webových stránkách mládeže naší farnosti – <http://valmez.signal.cz>.

606 724 928 – Jindráč V.

776 383 354 – Lojza F.

603 318 877 – Richard Š.

Alois Folvarčný

Novinky ve farní knihovně

Martin Borman Život proti stínu
Anselm Grün Ztroskotals? Máš šanci!
Thomas M. Santa Porozumět úzkostným
Jan Balík Na cestě s mladými
Wilfrid Stinissen Věčnost uprostřed času
Samuel P. Huntington Střet civilizací
Joshua Harris Ani ň
Ursula Marcová Další Tomova dobrodružství
Joseph Ratzinger Eschatologie
Joseph Ratzinger Křesťanství na přelomu tisíciletí – rozhovory
Józef Augustyn Oni nás stvořili

K zapůjčení zde najdete i časopisy **Rodinný život** (Centrum pro rodinu Olomouc) a **Universum s ADečkem** (Česká křesťanská akademie).

Farní knihovna je otevřena každou 3. nedělí v měsíci, vždy v dopoledních hodinách.

Poděkování a prosba

30. června 1990 jsem přijal kněžské svěcení. Světitelem byl otec arcibiskup František Vaňák. Při příležitosti 15. výročí chci poděkovat všem, kdo mi v mé kněžské službě jakýmkoliv způsobem pomáhali. Zároveň všechny prosím o modlitbu. Pokud chcete děkovat a prosit se mnou, přijďte ve čtvrtek 30. června na večerní mši svatou. Zároveň si připomeneme také výročí posvěcení olomoucké katedrály, ve které jsem kněžské svěcení přijal.

o. Pavel

Život farností č. 6, ročník XII

Vydává: Římskokatolická farnost, Křížkovského 60/8, 757 01 Valašské Meziříčí, redakce: Mgr. P. Pavel Stefan, Ing. Hynek Vančura, Mgr. Jiří Dřímál, Ing. Michal Perutka, Jiří Mohelník.
Své příspěvky zasílejte elektronickou poštou na adresu zf.vm@razdva.cz, nebo osobně odevzdejte na faře.

Toto číslo vychází 26. června 2005
<http://zivotfarnosti.hyperlink.cz>